

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistižtvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne št. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnistižtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravnistiškega telefona št. 188.

Med burši.

SVOBODOMISELNI SHOD V »INDUSTRIEHALLE«

ALI

ZVEZA »TABOR-TRIGLAV-MARKHLOS-VON-ROM«.

Gradec, 24. maja 1908.

O protestnem shodu nemških nacionalcev v Gradcu, dne 23. maja 1908, v »Industriehalle« nam poroča očividec sledeče:

Predsednik zborovanja Pichler je oficijelno pozdravil zastopstvo slovanskega dijaštva; istotako italijanskega. »Tabor« in »Triglav« sta se celo korporativno udeležila tega shoda in predsednik se jim je zahvalil za pomoč pri zadnjem nastopu v zvezi z Nemci. Medklic, ki ga je napravil naš somišljenik, je takoj pri prvi besedi vzbudil tako nasilstvo, da se je najmanj tisoč nemških buršev dvignilo proti njemu in ga ven iztiralo. Da je bil tepen, to je gotovo. Žalostno je bilo gledati, kako se terorizira svoboda. Pozneje se je oglasil še en medklic od krščanskega socialca, a so ga takoj burši z najkrutejšo silo postavili vunkaj. Kar se udeležbe tiče, meščanstva ni bilo skoro nič. Tudi žensk ni bilo čez petdeset! Največ je bilo dijaštva, raznega uradništva, a mnogo tudi treznih, mirnih ljudi, ki niso niti »Heil« upili, niti kazali drugače kakega navdušenja. Glavno vpitje so povzročali le nemški burši. Vsi govorniki so se zavzemali za Wahrmonda; napadali in zasramovali katoliške poslance na grozovit način, ravno tako tudi »Karlince«. Agitirali so za vsenemški idejo in posebno za »Los von Rom«. — Tako posebno poslanca Wolf in Malik. — Situacija je bila silno mučna. Mnogo občinstva je bilo, ki ni niti ploskalo niti vpilo »Heil!« Taborjani in Triglavani so bili v zadregi, ker je poslanec Markhl rekel, da so Slovani odobrvali Hagenhoferjev nastop. Nato je predsednik zbora to zavil in pravil diajakom, da so to odobrvali samo »klerikalci«. Iz tega sledi, da so se oficijelno pogajali.

Organizacija znanstva.

Včeraj, 24. maja, je bil v prostorih »Slovenske Matice« sestanek, na katerega je povabil predsednik dr. Fr. Ilešič vsa znanstvena društva in tudi poedince, ki se zanimajo za znanstvo, da bi se pogovorili o organizaciji našega znanstvenega dela. Šešlo se je 13 gospodov. Zastopana so bila društva: Leonova družba (prof. dr. Gruden), Zgodovinsko društvo (prof. dr. Kovačič), društvo »Pravnik« (dr. Majaron), Muzejsko društvo in društvo slovenskih profesorjev (prof. dr. Žmavc), društvo slov. pisateljev (prof. Perušek) in društvo zdravnikov (svetnik dr. Šlajmer). Dr. Ilešič je poročal o dosedanem stanju znanstvenega dela in o nastanku in stanju akademij drugih narodov. Pokazal je, kako so se ponekod razvile akademije nekako organično iz raznih manjših znanstvenih društev (n. pr. francoska akademija znanosti, peterburška, poljska, rusinska), drugod pa po munificenci posameznih mož (n. pr. jugoslovanska, češka, mažarska). Pri nas je mogoča organizacija le iz društva. Posamezna društva so že doslej marsikaj storila (imajo glasila, izdajajo in podpirajo znanstvene publikacije, nekatera imajo knjižnice, v malem kakor akademije), a gmotno stanje ni ugodno in gojile so se tudi le bolj nekatere stroke (zgodovinska, pravna, kulturnoliterarna). Treba bi bilo torej vse delo nekako organizirati in obenem tudi zagotoviti trdnjšo gmotno podlago. Prof. dr. P. Grosšel pravil, da je vse znanstvo brez velike svetovne zveze efemerno; tudi narodni šovinisti morajo v znanstvu rabiti tuje jezike (nemški, francoski). V domačem je-

ziku so mogoče le »narodnoromantične« vede (domača zgodovina itd.). V slovensčini si more on misliti le organ za »odpadke«, ki odleže pri znanstvenem delu (znanstvena dela sama bodo strokovnjaki tudi poslej objavljali v tujih jezikih), pa morda še zgolj informativen organ. Prof. dr. Gruden omenja, da je že na III. slov. katol. shodu dr. Mantuani sprožil idejo, naj bi se vsa naša znanstvena društva združila v zvezo, da bi tako osrednji odbor dajal vsemu znanstvenemu delu nekako inicijativo in direktivo. Dr. Ilešič misli, naj bi se torej izvršila organizacija v posebnem odseku »Slovenske Matice«. Prof. dr. A. Ušeničnik povdarja, da bi moral biti osrednji odbor, ki bi vanj pošiljala društva svoje zastopnike, vsekako nad vsemi društvi in torej ne more biti odsek in del kakega društva. Temu mnenju se pridružita tudi dr. Žmavc in dr. Majaron. Ta je predlagal, naj se osnuje zveza slovenskih znanstvenih društev z osrednjim odborom, v katerega naj posamezna društva odpošiljajo svoje zastopnike. Prof. dr. Kovačič je v imenu »Zgodovinskega društva« pritrtil tej zvezi. Predlog je bil sprejet in dr. Majaronu se je naročilo, da sestavi kratka pravila.

Najnovejša politična poročila.

Jezikovna postava.

Dunaj, 25. maja. V ministrstvu so se vršila posvetovanja o jezikovni postavi med Beckom, Pradejem in Praškom. Sodijo, da ministra nista odklonila postavnega načrta in za to sodijo, da reši v kratkem ministrski svet načrt brez krize. Prade in Prašek bosta označila svoje stališče.

Avstrijski delegati odstopijo?

Dunaj, 25. maja. V obeh zbornicah se deluje na to, da bi odstopili avstrijski delegati z ozirom na uspeh skupnega ministrskega sveta.

Krščanski socialci in konservativno veleposestvo.

Dunaj, 25. maja. V zadnjem času se pojavljajo poročila o sporu med kršč. socialci in konservativnim veleposestvom. Konservativno veleposestvo izjavlja, da so vsa taka poročila le spletke in da konservativno veleposestvo simpatizuje s krščanskimi socialci.

Staročehi.

Praga, 25. maja. Izvrševalni odbor staročeske stranke je izvolil v predsedstvo dr. K. Matuša, dr. Šolca in dr. Albin Bräfa.

Socialni demokrati o protinemških demonstracijah v Pragi.

Praga, 25. maja. Socialni demokrati so imeli 24. t. m. v Pragi dobro obiskan shod, na katerem so obsojali protinemške demonstracije, ki so jih priredili v Pragi češki narodni socialci.

»Češko eksportno društvo.«

Praga, 25. maja. »Češko eksportno društvo za Češko, Moravsko in Šlezijo« je imelo svoje 16letno občno zborovanje. Poročilo naglašja, da se je povečal eksport tekstilnega blaga na Balkan. Povečala se je tudi trgovina z ostalimi državami. Mesca julija se vrši v Pragi kongres avstrijskih eksportnih društev.

Obisk španskega kralja in kraljice na Dunaju.

Devin, 25. maja. »Magdeburger Zeitung« poroča iz Madrida: Španski kralj in kraljica odpotujeta 16. avgusta iz Madrida in prideta na Dunaj 20. avgusta, da častitata avstrijskemu cesarju ob vladnem jubileju.

Odkritje spomenika ogrskemu pesniku Vörösmartyju.

Budimpešta, 25. maja. Ob veliki udeležbi se je odkril včeraj v Budimpešti spomenik ogrskega pesnika Mihaela Vö-

rösmartyja. Cesarja je zastopal pri slavnosti nadvojvoda Jožef.

Spor med srbskim metropolitom in srbskim generalnim konzulom v Skoplju.

Carigrad, 25. maja. Poostiril se je spor med srbskim metropolitom in srbskim generalnim konzulatom v Skoplju. V Skoplje je za to prišel belgrajski sekčni načelnik, da poravna spor.

Srbske vstaške čete in srbske šole.

Carigrad, 25. maja. V okraju Egripalanka pojenjujejo nasilstva srbskih čet. Prebivalstvo vasi Ginpuc, ki je bilo po srbskih četah prisiljeno, da je prestopilo k Srbom, je zopet prestopilo k bolgarskemu eksarhu. Turške oblasti ne postopajo več tako strogo proti srbskim šolam.

Koprski metropolit.

Carigrad, 25. maja. Včeraj je bil posvečen novi koprski bolgarski metropolit Metetius.

Novo špansko posojilo.

Madrid, 25. maja. Španski finančni minister je predložil zakonski načrt o najetu 4% notranjega posojila 160.000.000 pezeta. Posojilo se pokrije v 50 letih.

Španska in Maroko.

Madrid, 25. maja. Zunanji minister je izjavil, da španske čete v Casablanci dostojno izvršujejo dolžnosti, ki jih je prevzela Španska po algeciraški pogodbi. O sponadu med Francozi in Španci se vrši preiskava.

Civilna lista portugalskega kralja.

Lizbona, 25. maja. Finančni minister je predložil zbornici predlog, da naj določijo kralju Manuelu civilno listo s 365 kontos rajzov. Toliko je znašala tudi civilna lista kralja Karlosa.

Prepovedano zrakovostvo v Rusiji.

Peterburg, 25. maja. Rуска vlada je prepovedala eksperimentiranje z zrakovostvo vsem zasebnikom in tudi znanemu peterburškemu zrakovostvcu Tatarovu. Sodijo, da so to storili, ker se boje napadov iz zrakovostva na carsko rodbino, kar bi težko preprečili.

Makedonski vstaši.

V Perinu je 80 mož močna vstaška četa obesila zaradi izdajalstva bolgarskega učitelja Bogina.

Vinegradništvo in naši državni poslanci.

Dr. Korošec.

(Po stenografičnih zapiskih držav. zbora.)
Poslanec dr. Korošec (prične govor slovenski in nadaljuje nemški):

Visoka zbornica! Moj predgovornik je rekel, da se ta nujni predlog tiče ujem. Da, gospoda moja, to je zares nujni predlog, tiče se ujem, toda obžalovati moram, da se v prvih dveh resolucijah ni mislilo na nadloge vseh vinogradnikov avstrijskih, marveč le na stiske vinogradnikov Nižje Avstrije. Čeprav občutimo težko, da v tem hipu ni pred nami tudi resolucij, ki bi se ozirale na naše kraje, vendar se postavim jaz, in se postavijo niti moji tovariši v stran, temveč hočemo dokazati agrarno solidarnost (odobranje) in glasovati tudi v tem slučaju za predloge, ki jih stavijo naši tovariši z Nižje Avstrije. Ker so pa navzoči zastopniki poljedelskega ministrstva, ki se mu, kakor znanu, odkažejo ti predlogi, dovolim si obrazložiti tudi nekatere želje slovenskih vinogradnikov, ki se dajo ustaliti v teh-le točkah: Večja podpora za prenovljenje po trtni uši uničenih vinogradov. Te podpore nam dohajajo le v kapljah in s temi malenkostmi ni mogoče započeti večjih vinogradniških akcij, zato pa razumem popolnoma to akcijo in te resolucije glede Nižje

Avstrije. Želim pa tudi, da bi kmalu bile deležne tudi druge dežele, kakor južna Štajerska, Kranjska, Moravska, Dalmacija in Primorje te široko začrtane akcije, ki se jo je zdaj pričelo za Nižjo Avstrijo. V predležečih resolucijah se je omenjalo tudi povračil. Mi smo že izročili vinorejskemu odseku predlog, ki ga je stavil naš klubski tovariš in čegar meritum se glasi (čita):

Visoka zbornica naj sklene: Poziva se vlado, da predloži zakon, glasom kate-rega bi se imeli brezobrestni državni predumji, dovoljeni vinogradnikom v letih 1894 do vključno 1896 in sicer temeljem zakonov z dne 4. aprila 1902, drž. zak. št. 136, oziroma z dne 28. marca 1892, drž. zak. št. 61, popolnoma odpisati, torej ne izteřjati od dolžnikov, povračilo brezobrestnih predumjov, dovoljenih temeljem zakona z dne 4. aprila 1902, drž. zak. št. 136 v letih 1897 do vključno 1906 pa zahtevati ne po 10, marveč šele po 15 letih po izplačilu posojil v desetih enakih letnih obrokih.

Ta predlog ni našel milosti pred visokim vinorejskim odsekom, zato prosim gospode zastopnike poljedelskega ministrstva, da bi se tam milostno nanj ozrli ter ga po možnosti izvršili. Pridružujemo pa si sicer še pravico, staviti v meritorni debati predloge v smislu zahtev, ki smo jih izrazili v gornjem predlogu. Prosimo, da se dovoli za povračila sploh — kakor omenjeno tudi že v resoluciji — daljše odloge in ne samo za tako kratko dobo, kakor jo navaja resolucija poslanca Zeinerja. Naši vinogradniki na jugu še nimajo toliko glavnice, da bi zamogli vračati posojila, to pa vsled raznih slabih žetev. Če so bila vmes tudi leta z boljšo letino, treba pomisliti, da v dobi slabih letin, ki jih je povzročila trtna uš, ni bilo vinskih kupcev, ki so zadnjih deset let jemali vino večinoma drugod, kar se godi tudi še sedaj. Vinski trgovci sploh ne kupijo vsega vina v naših kletih in vinogradih, ampak ga znajo proizvajati tudi v lastnih kletih (živalna veselost) — v kljub vinskemu zakonu, ki ga sicer že imamo, ki pa še do sedaj ni izvršen.

Ako se njegova prevzvišenost gospod poljedelski minister oglašil pri tem predmetu, bi ga prav lepo prosil, da nam pojasni, kako je pravzaprav z vinskim zakonom na Ogrskem. (Odobranje.) Naši volivci se zaganjajo v nas, da jim razložimo, ali nismo šli morda vladi na lim, ko smo glasovali za nagodbo, ker smo takrat kot razlog našega glasovanja navajali tudi okolnost, da se na Ogrskem vsstvari vinski zakon iste vsebine z avstrijskim (pritrdjevanje), ki bi onemogočil brložganje z vinom tudi na Ogrskem. (Posl. Malik: Meni se pa zdi, da ste šli na lim, gospod kolega! — Veselost.) Potem bomo drugič previdnejši, kajti samo enkrat se gre na led.

Z velikim veseljem smo slišali, da je bil sedanji poljedelski minister, ki ga zelo spoštujemo, zadnji čas na raznih potovanjih, da bi na lastne oči proučil naše poljedelske razmere. Zato bi njegovo prevzvišenost prav lepo prosili, da obišče enkrat morda tudi naše vinograde in prouči posebno razmere vinogradništva na jugu Avstrije. (Tako je!) In pri tej priložnosti bi ga jaz rad opozoril na neko posebnost, ki je ne opazi, kdor ne pozna naših lokalnih razmer. Na Nižjem Avstrijskem vidimo, ko se peljemo na Dunaj, vinograde v najlepših ravninah, kamor je mogoče priti z vozom in z vozom tudi oditi. (Klic: Ne povsod!) Kjer se mi vozimo, saj sem se omejil. V naših vinogradih pa je ravno zaradi izvoza, zaradi prodaje vina, ako ga hočemo spraviti na trg, neobhodno potrebno, da predvsem omogočimo promet v naših vinorodnih krajih z novimi cestami. (Pitrdjevanje.)

Prosim, pridite enkrat k nam, v naše neštete griče in gorice. Ako tu ne pomaga

BOJ MED NEMCI IN ČEHI.

Karlovi Vari, 25. maja. Kljub prepovedi so češki socialci imeli v »Besedi« shod po § 2 za notranji češki uradni jezik. Pred »Besedo« so se zbrali Nemci, katerim je bil shod tudi prepovedan ter so hoteli vdreti v poslopje. V boju je bil nemški knjigovodja Kasper sunjen z nožem v trebuh ter se je krvav zgrudil. To je razburjenost še povečalo. Nemci so metali na »Besedo« jajca in kamenje ter so opetovano hoteli naskočiti »Besedo«. Okrajnemu glavarju in orožništvu se je posrečilo napraviti mir, ko so Čehi zapustili »Besedo«. Kasper je smrtno-nevarno ranjen. Nemci trdijo, da je Kasperja sunil z nožem hišnik »Besede«. Zaprli so mnogo oseb.

DEMISIJA MINISTROV SCHÖNAICHA IN AEHRENTHALA NI SPREJETA.

Dunaj, 25. maja. Današnji uradni list priobčuje cesarjevo lastnoročno pismo, v katerem cesar naznanja, da demisije ministrov Aehrenthala in Schönaicha ne sprejme.

DELOVANJE LEGE.

Riva, 25. maja. Tu se vrši občni zbor Lege. Vseh dohodkov (jadranski, tridentinski in dalmatinski oddelek) je leta 1907. 309.112 K, stroškov 249.860 K.

SNEŽNI ZAMETI V MAJU.

Curih, 25. maja. Tudi včeraj je po Švici padlo mnogo snega. Sneg je povzročil škodo več milijonov.

Milan, 25. maja. V Gorenji Italiji je bil zadnja dva dni pravi zimski mraz. Po gorah je padlo pol metra snega.

PARNIK SE JE POTOPIL.

Trst, 25. maja. Na pomolu IV. se je potopil danes parnik, ki je nakladal les.

PREDSEDNIK FRANCOŠKE REPUBLIKE NA ANGLEŠKEM.

Pariz, 25. maja. Predsednik francoske republike Fallieres se je danes odpeljal v London.

VOLITEV V BELGIJSKO POSLANSKO ZBORNICO IN SENAT.

Bruselj, 25. maja. Dopolnilne volitve v senat in poslansko zbornico so bile danes končane. V zbornici se vladna manjšina, ki je imela doslej 12 glasov, zmanjša.

SLOVANSKI ODPOSLANCI IZ AVSTRIJE V PETERBURGU.

Peterburg, 25. maja. Danes se pripelje sem deputacija avstrijskih Slovanov državnih poslancev, ki pride pripravljat vseslovanski kongres, ki naj bi bil v Rusiji leta 1909. Na kolodvoru sprejmejo odposlanstvo poslanci dume.

PISATELJ L'ARRONGE UMRL.

Berolin, 25. maja. Pisatelj veseloiger L'Arronge je danes umrl.

BOMBA RAZPOČILA V IZPOVEDNICI.

Corunna (Špansko), 25. maja. V cerkvi sv. Jurija je razpočila v neki izpovednici med vojaško mašo bomba. Ranjenih, a ne nevarno, je več oseb.

BOMBI V ŽELEZNIŠKEM VOZU.

Kalkuta, 25. maja. V nekem železniškem vozu na postaji Hovra so našli, ko so zapustili potniki voz, dve bombi.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 23. maja.

Pšenica za maj	11.34
Pšenica za oktober	10.12
Rž za okt.	8.80
Koruza za maj	6.61
Oves za okt.	6.90

Efektiv: 5 ceneje

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 1062 m, srednji sračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stojanje barometra v mm	Temperatura pu Celzija	Veterevi	Nebo	Pisarnina v 10 urah
24	9 zveč	34.6	12.1	sr. jvzh	jasno	23
25	7. zjutr.	36.3	12.1	sr. ljzah	del obl.	
	2. pop.	33.7	20.4	sr. jug.	pol obl.	

Srednja včerašnja temp.: 14.1°, norm. 15.1°.

✠

Glaboko potrta javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj srčno ljubljeni edini sin, gospod

Leopold Dolinar

dne 24. maja 1908 po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v najlepši dobi 23. let, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika bo de v torek ob 5. uri popoldne.

Nepozabnega pokojnika priporočam v pobožno molitev in blag spomin.

V škofji Loki, 24. maja 1908.

Elizabeta Dolinar
1303 1-1 mati.

Mala oznanila.

(Vsaka beseda velja 2 vin.)

Službe iščejo:

Rodbinski oče, sedaj brez zaslužka, prosi **nujno vsaj začasno za vako službo**. Vzame vsaktero; več je vseh pisarniških del, kakor tudi vsakovrstnih manipulantnih del. Zmožen je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Ne straši se nikakega dela. Blagohotne ponudbe pod »Takoj« na upravništvo »Slovenca«, kjer se tudi več poizve.

Mlad trgovski pomočnik mešane stroke, želi vstopiti takoj v kako večjo trgovino v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava »Slovenca«. 1 2-2

Proda se:

Proda se malorabljen štirisedežen **brun**, pripraven za hotele in letovišča, po nizki ceni. Več pove upravništvo. 2 3-2

Živinorejecem proda dvamesečnega junčka za pleme in enoletno telico, oba semendolske pasme, živinorejsko društvo na Igu. 3 3-2

Proda se celotno delo »Weifall und Menschheit«, nerabljeno, čisto novo, za 70 K. Več se izve pri upravništvu.

Stanovanja:

Stanovanje z dvema, oziroma tremi sobami in vsemi pritlikinami v pritličju se išče za avgustov termin. naslov na upravništvo.

Vino

izvrstno, iz vinskih goric slavni izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Piran, je **naprodaj** v kletih poštenih slovenskih gospodarjev. Posreduje in za pristnost jamči: »**Kmetiska gospodarska zadruga pri Medoših (Korte)**«, pošta Pirano, železniška postaja Portoroso, Istra.

Cena vinu od 13—16 gld. hekto, postavljeno na postajo. 1291 6-1

Gospodična

ki je absolvirala trg. tečaj, večča slov. in nemškega jezika ter izurjena v vseh v to stroko spadajočih vednostih **išče prim. službe**.

Ponudbe pod »marljivost 1908« poste restante Ljubljana. 1275 3-2

Na prodaj so 1258 4-4

stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo podružnico.

Župni urad v Vavtvasi na Dolenjskem.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za **rast brk in las**, proti izpadanju las in za **odstranjenje prhljaja** (luskin) na glavi, to je **Kapilor št. 1.**

Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. se naroči samo od mene. **lekarnar v Pakracu št. 65. (Slavonija).** Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem. 814 20-8

Redni občni zbor
Delniške strob. družbe 'Union' v Ljubljani

vrši se

dne 16. junija ob 5. popoldne v mali dvorani hotela 'Union', I. nadstropje.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta o bilanci za leto 1907.
2. Poročilo nadzornega sveta. § 25 pravil.
3. Volitev štirih članov upravnega sveta za dobo enega leta.
4. Volitev petih članov nadzornega sveta.
5. Eventualni predlogi delničarjev, **koje mora predlagatelj vsaj 8 dni pred občnim zborom prijaviti pismeno upravnemu svetu, ako hoče, da pridejo na tem občnem zboru v razpravo.**

Delničarji, ki hočejo izvrševati svojo glasovalno pravico, morajo pet dni pred občnim zborom položiti svoje delnice v pisarni družbe hotel »Union« od 11.—12. ure dopoldne.

V Ljubljani, dne 23. maja 1908.

1292 1-1

Upravni svet.

Gospodarska zveza v Ljubljani

razpisuje sledeče službe:

1 disponenta,
1 potovalca,
3 knjigovodskih uradnikov,
1 kletarja.

Službe se nastopijo lahko takoj, vsaj pa do 15. ali 31. julija.

Plače po dogovoru.

Nastavljenje se izvrši po kratki preizkuševalni dobi definitivno s pravico, do sistematično urejenega povišanja plač.

Lastnoročno pisane prošnje naj se naslovijo na **dr. Vladislava Pegan v Ljubljani.** 1302 1-1

Spretni tesarji

se sprejmejo pri **stavbi lesenih stolpov** za podporo žične drče, ki jo gradi grajščina Turjak iz svojih gozdov v bližini vasi Golo pod Ljubljano. — Oglasiti se je naravnost pri stavovodji istotam.

Plače po dogovoru.

Oskrbništvo grajščine Turjak v Hammerstielu,
pošta Studenec-Ig. 1269 3-2

Najboljša naložitev kapitala!

V gozdovih **Karola grofa Lanthieri-ja** se bo ceno **prodalo** okolu

=1050 oral arondiranega gozda=

blizu vasi **Lom, Črni vrh in Novi svet.** — Za vpogled je posebno primerna gozdarska hiša v Hrušici, kilomet. kamen 8.8 na cesti Logatec-Podkraj. Več pove graščinsko oskrbnništvo mejnega grofa Lanthierija v Vipavi. 1293 3-1

1301 **Zahvala.** 1-1

Za mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu upravnega svetnika v pok., gospoda

Emila Guttmana

za mnogostransko izkazano sočutje in krasne darovane vence se zahvaljujejo iz cdlega srca

žalujoči sorodniki.

Podružnica v Spijetu. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2** **Podružnica v Celovcu.**

gledniška **glavnica 1 1 K 2,000.000. 1 1** priporoča **žrebanje glavni dobitek**

promese na srečke iz l. 1864, cele à K 22.—, polovice à K 12.—, 1. junija **K 300.000.—**

sprejema **vloge na knjižice** in **na tekoči račun** ter je obrestuje po **4 1/2 0/0.** **1 Rezervni fond 1 1 K 200.000. 1 1**

vabi izseljence in rokodelce, ki so podjetni ali imajo 800 K denarja, da bi šli v Patagonijo (Argentinijska). Avstrijski družba sv. Rafaela v smislu poizvedb pri c. kr. ministrstvu notranjih poslov odločno svari pred naseljevanjem v Patagoniji. Zanesljivo pojasnila daje o tem vprašanju, kakor sploh v vseh izseljeniških zadevah, avstrijska družba sv. Rafaela (Dunaj XIII., Kienmayerg. 11).

RESTAVRACIJE NA DRŽAVNIH ŽELEZNICAH.

Pred nekoliko leti je železniško ministrstvo uredilo najemnine za železniške restavracije ob progah državnih železnic. Sedaj pa je na podlagi dosedanjih izkušenj naznanilo podrejenim uradom načela, ki imajo v bodoče veljati glede zadev, tičočih se železniških restavracij. Ta pravila so sestavljena na stališču, da imajo restavracije v prvi vrsti služiti potrebam potujočega občinstva; vsled tega se mora pred vsem skrbeti za to, da bodo restavracije dobro urejene ter zagotovljene primerno nizke cene za jedi in pijače, dočim pride visokost dohodkov iz najemnine še le v drugi vrsti v poštev. Zato se je določilo kot pravilo, da se morajo restavracije oddajati redno potem javnega natečaja; dovoljen pa je tudi omenjeni ponudbeni razpis ali pa oddaja iz proste roke, če je ravnatelj državne železnice mnenja, da se tem potom v posameznih slučajih gori navedeni namen gotoveje doseže. Pri oddajanju restavracij ponudbenim potom ne bo merodajna samo najvišja ponudba, ampak pred vsem osebnost usposobljenost ponudnikova, — njegova strokovna izobrazba, zanesljivost in finančna moč. S temi naredbami se je ustreglo željam, ki so bile večkrat izražene, zlasti tudi v železniškem svetu, glede zadovoljivega obratovanja železniških restavracij.

AVSTRO - OGRSKA.

Cesarjev jubilej.

Za slavnostni sprevod se že delajo velike priprave. Odri so že napravljeni ob Ringu. Pričeli so že tudi graditi cesarjev paviljon. Med raznimi skupinami bo posebno lepa 20, ki bo predstavljala armado Radeckega. Malteški viteški red je dovolil 50.000 kron za večje investicije v svoji bolnišnici pri Jeruzalemu. Začetkom junija čestitata na Dunaju cesarju bolgarski knez in kneginja.

Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev se ne odgoi.

Delavsko ministrstvo izjavlja neoficijelno, da ne misli na odgoditev penzijskega zavarovanja zasebnih uslužbencev.

Siczynski.

Posvetovalni senat Ivovskega deželnega sodišča se je izjavil proti delegaciji kakega negališkega sodišča v zadevi Potockijevega morilca Siczynskega. V Przemyslu so izključili šest rusinskih gimnazijcev, ker so slavili Siczynskega.

Navidezna demisija Aehrenthalova in Schönaiha.

Cesar še ni rešil navidezne krize skupne vlade. Vladar za lastnoročnim pisdom odkloni Aehrenthalovo in Schönaihovo prošnjo za odstop. Delegacije bodo zborovale mesece oktobra.

Ogrska neodvisna stranka

je v svoji sobotni večerni seji odobrila dunajski kompromis o povišanju plače honorarnih častnikov.

Naporna vaja solnograške posadke.

V solnograški vojaški bolnišnici je res umrl neki vojak, a ne vsled napora, marveč zaradi jetike. Dotičnik je bil v bolnišnici pred vajo. Rezervist Scheibelbrandner je že odpušen iz bolnišnice. — Polkovnik Kohout je baje grajal službeno bataljonskega poveljnika nadvojvodo Petra Ferdinanda, ker je dal svojemu bataljonu po vaji službe prost dan.

JEZIKOVNI SPOR.

Praga, 23. maja. Poštnege uradnika Viteka, ki je vloge češko reševal, so za kazen prestavili.

NEMCIJA.

Državno sodišče razveljavilo Hardnovo obsodbo.

Državno sodišče v Lipskem je razveljavilo obsodbo berlinskega deželnega sodišča I. Državni pravdnik je sam predlagal, naj se razveljavi prvotna razsodba, ker ni bil zapričen kot priča zaslišani Geritz. Prva instanca mora popolnoma iz-

nova pričeti razpravo. Po razglasitvi obsodbe je priredila množica pred poslopijem državnega sodišča velike ovacije.

Angleži slave Viljema.

Londonski lordmajor je slavil v govoru na banketu v londonski nemški bolnišnici nemškega cesarja Viljema kot pospesovalca miru.

MORALA V BELGRADU.

Dne 23. maja so bili obsojeni v Belgradu člani nekega homoseksuelnega kluba. Eden je bil obsojen v poldrugoletno, trije v enoletno in trije mladoletni klubovi člani v šestmesečno ječo. Policija je odkrila v Belgradu še dvojice homoseksuelnih društev.

CETINJSKA BOMBNA ZAROTA.

Iz Cetinja so izgnali vpokojenega srbskega majorja Damjanoviča, ki je objavljala proti Črnigori in knezu naperjena poročila.

PREDSEDNIK FRANCOŠKE REPUBLIKE V LONDONU.

Predsednik francoske republike Fallieres pride v London dne 25. t. m. Pozdravi ga angleški kralj.

Znčnost in umetnost.

»Krščanski detoljub«. Letnik XVII. št. 1, izhaja četrtletno ter stane 1 K; urejuje Mihael Bulovec, nunski spiritual v Ljubljani. Vsebina: A. Najslajša in najtežja materina dolžnost. Materina ljubezen ali dolžnost in napake pri vzgoji. Versko življenje v krščanski družini. (Nedelja in krščanska družina). Modre besede modrih mož. — B. V zadostilo. Kje se je naučil? Vpliv dobre matere. Dva sinova. Starši in šola. Zanamarna dolžnost. Starši, kajnujte trmoglavce. Materina beseda jo otroku sveta. Kaj jo je poučilo. — C. Skrb za telesno vzgojo. Ali je davica ozdravljiva? Ali naj otroke silimo k jedi? — Društvena blagajna: Iz goriške nadškofije skupno 4 K 20 vin.; iz krške 11 K 20 vin.; iz lavantinske 199 K 84 vin.; iz ljubljanske 711 K 80 vin.; iz tržaške 8 K. — Mislim, da bo »Slovenec« sprejel te-le kratke pripombe: Veselo znamenje je, da se število naročnikov množi, če tudi bolj počasno. Posebno lepo je napredovala Ljubljana, kjer je naročnikov okrog 300 in to večinoma mater, več tudi iz boljših stanov. List je pa tudi predvsem za matere pisan. Napredek lista se kaže v tem, da je sedaj lepo razdeljen v tri oddelke: 1. poljudno znanstveni spisi vzgojne stroke; 2. zabavno - poučni del, kjer bo prihajalo mnogo mikavnih, a poučnih zgodbic; 3. skrb za telesno zdravje, ki je tudi zelo važno vprašanje v vzgoji. Priloga za otroke je »Nedolžnim otrokom«, ki bi bila zelo primerno darilo otrokom za prvo sv. obhajilo (ali tudi I. sv. spoved). Posamezni izvodi stanejo 16 vin. — Le to bi še želeli, da bi se gg. duhovniki bolj zavzeli za list in ga razširjevali med materami in ne samo brali pri poduku za matere. Urednik lista ne dela za svoj žep; tudi vsi sotrudniki delajo prav zastonj; ako bi kdaj bilo kaj čistega dohodka, se vestno porabi za vzgojo mladine, kakor zahtevajo pravila društva krščanskih detoljubov. Udnina društva krščanskih detoljubov je letno le 2 K. — Voditelj društva je spiritual Mihael Bulovec v Ljubljani.

*** Bremana davkov in pristojbin,** ki obtežujejo splošne koristne družbe za gradnjo majhnih stanovanj, so velika ovira pri delovanju stavbinskih združenj. Z ozirom na to je izdal osrednji zavod za reformo stanovanj v Avstriji (Dunaj I., Stubenring 8 in 10) svoj spis št. 3 pod naslovom: »Die Steuer- und Gebührenlast der gemeinnützigen Vereinigungen zum Zwecke der Errichtung von Kleinwohnungen.« V isti navaja celo vrsto preudarkov in proračunov za poskušnjo, čiji uspehi nam podajajo jasno sliko današnjih bremen na davkih in pristojbinah ter nam služijo kot kažipogled organizacijskih oblik, ki se za občekoristno stavbinstvo s praktičnega stališča najbolj priporočajo. Spis se dobi potom pisarne imenovanega društva za 50 v.

*** Cernovsky proces.** Pojednávany od 2. do 10. marca 1908. pred kr. súdnom stolicom v Ružomberku. Sostavil V. H. Cena 50 halierov. Turč. Sv. Martin 1908. Nákladom knihtlačárskeho účastinárskeho spolku.

Cernovsky proces, posvečenje cerkve ob asistenci žandarjev, pri kateri je padlo kot žrtev žandarskih projektilov in

bodal 15 oseb, je razburila ves omikan svet. — A na tem ni bilo dosti. — Kož žalosten epilog tragedije je prišla še pravda, v kateri je bilo obsojenih 45 černovskih občanov v zapor od 4 mesecev do 3 let; vsi skup so bili obsojeni na 37 let. Proces je zanimal celo omikano Evropo; veliki listi so poslali v Ružomberk svoje poročevalce, toda vstop v sodniško dvorano je bil zelo otežkočen in strogost predsednika v tem pogledu nima para v evropski jurisdikciji. — Teško je umeti takšno malodušnost pred javnostjo; ona bi slučajno utegnila biti povod za nuliteto obsodbe, ker na Ogrskem so sodniške obravnave javne. Javnost sodišča spada k največjim garancijam, k pogojem ustavnega življenja. — Pri obravnavi černovske pravde se je Ružomberk nahajal v obsednem stanju. Mesto je mrgolelo od vojakov in orožnikov — in mesto samo in okolica je bila tiha kakor »cintorin« (pokopališče) o polnoči. — Brošura, ki je te dni pod zgornjim naslovom izšla, natančno opisuje celo obravnavo černovske pravde in zasluži, da se razširi pri vseh omikanih narodih kot dokument sedanjih javnih, naravnost škandaloznih razmer na Ogrskem; in to tembolj, ker skoraj vsa časnikarska poročila o tem monstroznem procesu so bila tendenčna, črpána iz ogrske brzojavne pisarne, ki ni pustila nobene prilike, da ne bi označila černovskega tragedijo kot »upor«, kot nasledek narodnega slovaškega gibanja.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovitno, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo pri zaprtju in nerednem odvajanju, pehanju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za udrženje dobrega prebavanja 814 20-7 ■

Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstorica) 5 K franko na vsako pošto po Lovzetu ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠIĆA, lekarnarja v Pakraou št. 65 (Slavonija.)

Moderci

v najnovejših modernih oblikah od najcenejše do najboljša vrste. — Flancheti, peresa iz jelka, trakovi, žnare itd. v največji izbori vedno v zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7.

766 R ■

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje sporočiti, da sem se preselil s svojo **MIZARSKO OBRTJO** iz Bohoričevih ul. 3 v lastno hišo v Linhartovih ul. št. 8. kjer sem jo primerno povečal. Potrudil se bom, da vsestransko ustrezem željam cenj. naročnikov. Velespoštovanjem 1143 10-8 **ALOJZIJ TRINK,** miz. mojster.

Potovanje na sever Avstr. Lloyd v Trstu

s posebnim parnikom „Thalia“. (Samostojne vožnje Avstrijskega Lloydja.)

I. potovanje na sever

od Bremerhavna od 4. do 30. julija čez Leith, Aberdeen, Inverness, Stromnes na Škotsko, nadalje čez Hammerfest, Spicberge, Tromsø, Bodö, Torgen, Drontheim, Moide, Gudvangen, Bergen in nazaj čez Kiel. Cena za vožnjo po morju z oskrbo od 700 K višje.

II. potovanje na sever

iz Kiela od 3. do 31. avgusta

na Norveško, Spicberge in v pokrajino večnega ledu, čez Loen, Merok, Raftsund Tromsø, Hammerfest, Spicberge in večni led, nadalje čez Lyngen, Bodö, Torgen, Drontheim, Molde, Bergen in Bremerhaven. — Cena za vožnjo po morju od 700 K višje, Potovanje IX. od 5. septembra do 1. oktobra: iz Bremerhavna v znamenita morská kopališča atlantskega oceana, preko Alžira v Trst. Cena za vožnjo z oskrbo od 250 K višje. Vožnje po suhem aranžira potovalna pisarna Thos. Cook & Son, Dunaj, I., Stephansplatz 2, pod pogoji, ki so označeni v posebnih programih. 1180 14-3 Programe, pojasnila in prijave pri glavnem zastopstvu Avstr. Lloyd na Dunaju, I., Kärntner-ring 6. pri Edvardu Kristanu, R. Ranzingerju in vseh potovalnih pisarnah.

Pozor

p. n. gosp. gostilničarji, zasebniki!

Vinska trgovina Alojzija Zajca v Spod. Šiški pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslavnejših vinskih gor, kakor: dolenski cviček iz Gadove peči in iz Drenovc, bizeljec, sromeljčan in druga štajerska vina, hrvaško, istrsko in goriško vino. Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uzorci na razpolago!

1049 30-16

Podružnice: Praga s mestnimi Graben 20, Mala strana, Most elles 17, Sadov. Brno, Uolka Lipa, Uolka Fawalva, Keznaki Samberg, Wölling, Novi Stok. Plzen, Vlávala in Liberec.

MERCUR

Dunaj I, Wollzelle 1. Reser. zaklad K 8 010 000

Majkulantnejši nakup in prodaja: vsah vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, srečk. devis, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje: izrebanih zastavnice in obilicij, srečk in kuponov.